

พ ร ะ ว น วั จ ณ ะ

ผู้ อ ยู่ ใน ป่า

ความสวยงามเกิดขึ้นเพราะมันสัมผัสเป็นปัจจัย
เช่นเป็นสุขก็ดี เป็นทุกข์ก็ดี ไม่ใช่ทุกข์ไม่ใช่สุขก็ดี เมื่อ
เบื่อหน่ายในความสวยงามนั้น ย่อมคลายความกำหนด
เมื่อคลายความกำหนด จิตย่อมหลุดพ้น เมื่อจิตหลุดพ้นแล้ว
ก็มีญาณรู้ว่าหลุดพ้นแล้ว พระอริยสาวกย่อมทราบชัดว่าชาติ
สิ้นแล้ว พรหมจรรย์ได้อยู่จบแล้ว กิจอื่นที่ควรทำ ได้ทำเสร็จแล้ว
กิจอื่นอีกเพื่อความเป็นอย่างนี้ มิได้มีอีกต่อไป

พระวันวัจนะ ผู้อยู่ในป่า

๕๖

ความเชื่อทุกความเชื่อ จะได้รับการกลั่นกรองว่าถูกต้องหรือไม่ และชาวโลกจะได้ประจักษ์ ก็ต่อเมื่อทุกคนได้เข้าถึงพระธรรมกาย เพราะพระธรรมกายสามารถพิสูจน์ความเชื่อทั้งหลาย เนื่องจากมีธรรมจักร และญาณทัสสนะ จึงสามารถรู้แจ้งเห็นแจ้งแทงตลอดในนิพพาน ภพสาม โลกันต์ เมื่อเรายังไม่รู้ว่าจะอะไรคือความเชื่อที่ถูกต้องสมบูรณ์ เราควรจะวางความเชื่อไว้บนหิ้ง แล้วมาพิสูจน์ความจริงกันดีกว่า พิสูจน์ด้วยการเจริญสมาธิภาวนาให้เกิดภาวนามยปัญญา ความรู้ที่เกิดจากการเห็นแจ้ง ไม่ใช่เกิดจากการฟังหรือการคิด

ฉะนั้น เมื่อเรามีบุญได้เกิดมาเป็นมนุษย์ สมควรอย่างยิ่งที่เราจะต้องเข้าถึงพระธรรมกายให้ได้ การจะเข้าถึงได้นั้น ต้องหมั่นเจริญสมาธิภาวนา และสร้างบุญกุศลคุณงามความดีให้มากๆ เมื่อบุญเราเต็มเปี่ยมสักวันหนึ่งเราจะเข้าถึงพระธรรมกายกันได้อย่างแน่นอน

มีวาระแห่งธรรมภาสิตที่ปรากฏใน ขุททกนิกาย อปทาน ความว่า

“ความส่วยอารมณ์เกิดขึ้นเพราะมโนสัมผัสเป็นปัจจัย เช่นเป็นสุขกิต্তิ เป็นทุกข์กิตติ ไม่ใช่ทุกข์ไม่ใช่สุขกิตติ เมื่อเบื่อหน่ายในความส่วยอารมณ์นั้น ย่อมคลายความกำหนัด

๕๓

เมื่อคลายความกำหนด จิตย่อมหลุดพ้น เมื่อจิตหลุดพ้นแล้ว ก็มีญาณรู้ว่าหลุดพ้นแล้ว พระอริยสาวกย่อมทราบชัดว่าชาติสิ้นแล้ว พรหมจรรย์ได้อยู่จบแล้ว กิจอื่นที่ควรทำ ได้ทำเสร็จแล้ว กิจอื่นอีกเพื่อความเป็นอย่างนี้ มิได้มีอีกต่อไป”

เรื่องของการเวียนว่ายตายเกิดเป็นเรื่องราวที่สำคัญต่อทุกชีวิต เราจำเป็นต้องรู้ ไม่รู้ไม่ได้ ไม่รู้แล้วไม่ปลอดภัย เมื่อเรารู้ก็ต้องเลือกเอาเฉพาะหนทางที่ปลอดภัย ซึ่งเราต้องศึกษาว่าควรที่จะดำเนินชีวิตไปในทิศทางใด เรามีโอกาสที่ดีกว่าคนอื่นอีกนับหมื่นนับแสนนับล้านคน เพราะมีผู้ที่ยังไม่รู้เรื่องราวของชีวิตอีกมาก หากเราหมั่นปฏิบัติธรรมจนสามารถเข้าถึงพระธรรมกายที่ชัดใส สว่าง ความทุกข์ ความเบื่อหน่าย ความก্লุ้ม หรือความยินดียินร้ายในโลกธรรมทั้งหลายจะหมดสิ้นไป จิตใจจะใสสะอาดบริสุทธิ์ ถึงแม้ว่าจะยังไม่หมดกิเลส แต่ใจจะไม่ห่างจากธรรมะ เหมือนเรื่องของพระวนวัจจะเถระ ที่แม้ชีวิตจะมีขึ้นมีลงแต่ก็ไม่ยอมห่างจากธรรมะ เรื่องมีอยู่ว่า

*ในกาลแห่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระนามว่า กัสสปะ พระเถระได้มาบังเกิดเป็นลูกของเศรษฐี พอบรรลุนิติภาวะแล้ว

พระวันวัจนะ ผู้อยู่ในป่า

๕๘

ท่านได้สดับพระธรรมเทศนาของพระบรมศาสดา เมื่อฟังแล้ว
เกิดความศรัทธาเลื่อมใสจึงได้ออกบวชเป็นบรรพชิต ดำรงอยู่
ในเพศบรรพชิตจนกระทั่งหมดอายุขัย จุตติจากอภัพนั้นแล้ว
ได้ไปบังเกิดในเทวโลก

ครั้นจุตติจากเทวโลก ช่วงนี้กรรมเก่าในอดีตชาติตามมาทัน
จึงไปบังเกิดในกำเนิดนกพิราบ อาศัยอยู่ใกล้กับพระภิกษุผู้อยู่ใน
ป่า นกพิราบมีความรักเคารพในหมู่ภิกษุ ได้ฟังเสียงสวดมนต์
เสียงพระธรรมเทศนา มีใจผ่องใสจุตติจากอภัพนั้นก็กลับไป
เกิดในเทวโลกอีก

พอมาถึงในยุคสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา
ท่านได้จุติมาบังเกิดในตระกูลพราหมณ์ ในกรุงกบิลพัสดุ์ ขณะที่
ท่านอยู่ในท้องของมารดา มารดาได้เกิดอาการแพ้ท้อง อยาก
จะอยู่ในป่า เพราะในภพชาติก่อนๆ บุตรในครรภ์คุ้นเคยกับการ
อยู่ในป่า จึงทำให้มารดาเกิดอาการอย่างนี้ และในที่สุดมารดา
ก็ได้คลอดบุตรชายในป่านั้นเอง กอปรกับในขณะนั้นเป็นเวลา
ที่พระโพธิสัตว์ได้ทรงอุปบัติขึ้นเหมือนกัน พระราชาทรงมีรับสั่งให้
ราชบุรุษนำเด็กที่เกิดในวันเดียวกันนั้นมาเลี้ยงร่วมกับพระโพธิสัตว์
เพราะเป็นสหชาติกัน

เมื่อพระโพธิสัตว์ เสด็จออกสู่พระมหาภิเนษกรรมออก

พระวันวัจนะ ผู้อยู่ในป่า

๕๕

ผนวช วันวัจนะได้ไปอยู่ที่ป่าหิมพานต์เหมือนกัน หลังจากพระ-
โพธิสัตว์ตรัสรู้ธรรมแล้ว วันวัจนะได้พบพระมหากัสสปเถระ
ผู้ทรงธุดงค์วัตร มีความเลื่อมใสในโอวาทของท่านมาก ชอบใน
ปฏิบัตินี้ และท่านก็ได้ทราบข่าวการตรัสรู้ จึงไปเฝ้าพระบรม-
ศาสดา ได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์แล้ว จึงตัดสินใจออกบวช
ท่านบำเพ็ญสมณธรรมไม่นานนัก ก็ได้บรรลुเป็นพระอรหันต์
พร้อมด้วยปฏิสัมภิทาญาณ ๔ อภิญญา ๖ เมื่อบรรลุธรรมแล้ว
ได้ระลึกถึงบุญกรรมของท่านเอง ได้เห็นและเกิดความโสมนัสใจ
ถึงกับประกาศเรื่องราวที่ตนเคยประพฤตินีกาลก่อนว่า

ในภทก์กับนี้ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่า กัสสปะ
ผู้ยิ่งใหญ่กว่าพรหม ทรงพระยศใหญ่ ประเสริฐกว่านักปราชญ์
ทั้งหลาย ได้เสด็จอุบัติขึ้นในโลก ครั้งนั้น เราบวชในศาสนาของ
พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น ประพฤติพรหมจรรย์ตราบเท่าสิ้นชีวิต
จุติจากอภัพนั้นแล้ว เพราะกรรมที่ทำไว้ดี และเพราะการ
ตั้งเจตจำนงไว้ เราละร่างมนุษย์นั้นไป ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้น
ดาวดึงส์ จุตติจากภพนั้นได้มาเป็นนกพิราบอยู่ในป่า ภิกษุผู้
สมบูรณ์ด้วยคุณ ยินดีในฌานทุกเมื่อ อาศัยอยู่ในป่า ท่านผู้มีจิต
เมตตาประกอบด้วยกรุณา มีหน้าเบิกบาน เป็นผู้วางเฉย
มีความเพียรมาก ปราศจากนิวรณ์ มีอหยาศัยใครประโยชน์แก่
สรรพสัตว์ ไม่นานนัก เราคุ้นเคยกับพระสาวกของพระสุคต

๖๐

เมื่อเราบินเข้าไปจับอยู่แทบเท้าของท่านผู้นั่งอยู่ในอาศรม บางครั้งท่านก็ให้อาหาร บางครั้งท่านก็แสดงธรรมเทศนา ถึงแม้เราจะไม่ทราบถึงเนื้อความอันลึกซึ้งของพระธรรมเทศนา แต่เราก็มีความยินดี และมีความสุขที่ได้ฟัง

ครั้งนั้น เราได้ความคุ้นเคยกับท่านผู้เป็นโอรสของพระพิชิตมาร ด้วยความรักอันไพบุลย์ เมื่อจุติจากอัตภาพนั้นแล้วได้ไปบังเกิดในสวรรค์อีก ปานประหนึ่งออกจากที่อยู่แล้วกลับไปยังเรือนของตัวเราจุติจากสวรรค์ก็มาเกิดเป็นมนุษย์ด้วยบุญกรรมได้ละทิ้งเรือนนอกบวช เราได้เป็นสมณะ ดาบส พราหมณ์ นักพรตอยู่ในป่าหลายร้อยชาติ ภพชาติสุดท้ายนี้ เรายังลงสู่ครรภ์ภรรยาของพราหมณ์วัจนโคตร ในกรุงกบิลพัสดุ์อันน่ารื่นรมย์ เมื่อเรายังอยู่ในครรภ์ของมารดา มารดาของเราแพ้ท้องในเวลาที่เรากำลังจะคลอด จึงปรารถนาจะเข้าไปอยู่ในป่า จากนั้น มารดาของเราได้คลอดเราภายในป่าอันน่ารื่นรมย์ เมื่อเราออกจากครรภ์มารดา ชนทั้งหลายเอาผ้ากาสาयरองรับเราไว้ เพราะความปรารถนาจะเป็นนักรบของเรา

ในขณะนั้น พระลัทธิตถราชกุมารผู้เป็นธงชัยของสัตว์โลก ก็ได้ประสูติเช่นกัน เราเป็นสหชาติ เป็นสหทัยรักสนิทชิดชอบของพระองค์ เมื่อพระองค์ละยศอันไพบุลย์ เสด็จออกมหาภิเนษกรรมเพื่อสละประโยชน์แก่สัตว์เราได้เข้าไปสู่ป่าหิมพานต์

๖๑

และพบกับพระมหากัสสปะ ผู้อยู่ป่านำสรรเสริญบอกกล่าวรุดงค์ จึงได้สดับข่าวว่า พระพิชิตมารเสด็จอุบัติขึ้น จึงได้เข้าไปเฝ้า พระพุทธเจ้าผู้เป็นสารถิฝึกคนที่ควรฝึก พระองค์ทรงแสดง พระธรรมเทศนาประกาศประโยชน์ทุกประการแก่เรา จากนั้น เราได้บวชแล้วเข้าไปในป่าตามเดิม เมื่อเราอยู่ในป่า เราเป็นผู้ ไม่ประมาท จึงได้สำเร็จกิจในทางพระพุทธศาสนา เราเผากิเลส ทั้งหลายแล้ว คำสอนของพระพุทธเจ้าเราได้ทำเสร็จแล้ว

จากเรื่องนี้ จะเห็นได้ว่า ความเพียรเผากิเลสเป็นกรณีกิจ ของทุกๆ คนที่ต้องรับผิดชอบด้วยตนเอง แม้จะเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก แต่เมื่อเราตั้งใจทำแล้ว เราจะได้รับผลอันคุ้มค่าได้สมปรารถนา อย่างแน่นอน ไม่ว่าจะมากหรือน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับ การประกอบเหตุของตัวเราเอง

เมื่อเราอยากรู้ความเป็นจริงของชีวิตว่า กว่าจะมาถึง ตอนสุดท้าย มั่นวทวนแค่ไหน เราต้องเข้าใจเรื่องกฎแห่งกรรม ซึ่งจะเข้าใจเรื่องนี้ได้ดีต้องทำให้เป็นกลาง โดยวางความเชื่อ ไว้บนหิ้ง แล้วมาพิสูจน์ความจริง ด้วยการลงมือปฏิบัติธรรม เมื่อเราเข้าใจแจ่มแจ้งในเรื่องกิเลส กรรม วิบาก จะได้มุ่งหน้า สร้างความดีอย่างเดียว โดยละชั่ว ทำความดี ทำให้มีช่องโหว่ เพื่อเราจะได้บรรลุผลนิพพานกันทุกๆ คน